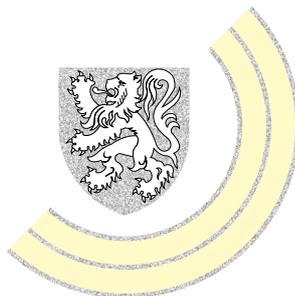

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

19 oktober 2004

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Vraag om uitleg van de heer Tom Dehaene tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het lokaal sociaal beleid

Vraag om uitleg van mevrouw Mieke Vogels tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de stopzetting van het project voor opvang van delinquente jongeren met drugproblemen door De Sleutel

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, en tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over mogelijke toepassingen van beeldtelefonie in de thuiszorg

Vraag om uitleg van Luc Martens tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de erkenning van organisaties die aangepaste vrijetijdsbesteding aanbieden aan personen met een handicap

Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Dinsdag 19 oktober 2004

Voorzitter: de heer Luc Martens

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.32 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Tom Dehaene tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het lokaal sociaal beleid

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Dehaene tot mevrouw Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het lokaal sociaal beleid.

De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, volgens het decreet lokaal sociaal beleid moeten de steden, gemeenten en OCMW's tegen eind 2005 een lokaal sociaal beleidsplan uitwerken dat betrekking heeft op de periode 2002-2007. Tegen 2007 moeten ze een tweede plan opstellen, ditmaal voor de nieuwe zittingsperiode. Veel OCMW's en een aantal gemeenten zijn al aan de slag gegaan. Er zijn er zelfs die een studiebureau hebben aangetrokken om zich te laten begeleiden.

Bij de toelichting van de begroting is gewag gemaakt van de versoepeling van de termijnen. Ik begrijp niet wat dat met de begroting heeft te maken, maar dat zeg ik tussen haakjes. In elk geval heb ik daarover een aantal vragen. Wat zijn de nieuwe vervaldata voor het opstellen van lokale sociale beleidsplannen? Is er een datum voor de invoering van het Sociaal Huis vastgelegd? Is er eventueel in een financiële compensatie voorzien voor de gemeentebesturen die externe studiebureaus inschakelden, maar nu die samenwerking opzeggen

omdat het allemaal wat minder dringend is of zou zijn geworden?

De voorzitter: Ik heb zelf nog een vraag waarop de minister misschien spontaan een antwoord kan geven. De totstandkoming van het lokaal sociaal beleidsplan hangt sterk af van samenwerking. Niet overal is de participatiecultuur even goed uitgebouwd. En grotere besturen kunnen dat soms beter organiseren dan kleinere. Hoe wil de minister dat stimuleren? Kan bijvoorbeeld het opbouwwerk daarbij worden betrokken?

Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik wil het kaderdecreet lokaal sociaal beleid verder vorm geven, maar wel rekening houdend met de bekommernissen en het werkritme van de lokale besturen. Het is een waardevol decreet, want het wil de toegankelijkheid en de dienst- en hulpverlening voor de kwetsbaarsten verhogen. Het belangrijkste is wel dat het ruimte laat voor een draagvlak op lokaal niveau en dat het een geïntegreerd beleidsplan mogelijk kan maken. Zo kan de lokale bestuurskracht worden vergroot.

In het decreet is niet voorzien in sancties voor lokale besturen die niet op tijd zorgen voor de uitvoering van het decreet. Dat is een bewuste beslissing: de Vlaamse overheid wil zo weinig mogelijk betuttelend en regulerend optreden ten aanzien van de lokale besturen. In het regeerakkoord staat uitdrukkelijk dat er meer bestuurskracht en beleidsruimte moet worden gegeven aan lokale besturen. De keerzijde is wel dat we van hen verwachten dat ze hun verantwoordelijkheid opnemen om een zo goed mogelijke dienstverlening voor hun inwoners te organiseren.

Vervotte

Er is niet voorzien in noemenswaardige financiële stimuli voor lokale besturen. Ik wil wel goed met hen samenwerken en hen ondersteunen om kwaliteitsvolle plannen uit te werken. De goede voorbeelden die al in verschillende gemeenten en OCMW's zijn ontwikkeld, wil ik ter beschikking stellen van andere lokale besturen. Naast deze inhoudelijke ondersteuning zijn er nog andere vormen van steun mogelijk. In het sectoraal overleg zal ook de concrete planlastenverlaging worden vastgelegd. Een goedgekeurd lokaal sociaal beleidsplan kan na verloop van tijd dienen als een masterplan om andere verplichtingen of planlasten te verlichten. In dat verband zijn er al opdrachten aan verschillende administraties gegeven. De win-situatie voor de lokale besturen bestaat dus in meer beleidsruimte en minder planlasten.

De data in het decreet blijven wél behouden. Daarover mag geen misverstand ontstaan. Het is wel zo dat de inhoud van het eerste lokaal sociaal beleidsplan grondig wordt aangepast, zodat de uitwerking beter wordt afgestemd op het werkritme van de lokale besturen. In elk geval moet het eerste plan volgende zaken bevatten: ten eerste, een beschrijving van het stappenplan dat de lokale besturen zullen afwerken om tot een gedragen lokaal beleidsplan te komen. Verder moeten het tijdsplan en de werkwijze worden uiteengezet waardoor de lokale actoren, het middenveld en de doelgroepen erbij worden betrokken. Ten slotte moet het plan ook de concrete samenwerkingsafspraken tussen het OCMW- en het gemeentebestuur inzake het opstellen en het uitvoeren van het lokaal sociaal beleid en de organisatie van een toereikende sociale dienstverlening bevatten.

Lokale besturen die reeds zeer actief zijn en aan de slag zijn gegaan met het uitwerken van een lokaal plan, kunnen dit blijven doen. Niets moet stilvallen, wel integendeel. Ik wil het alleen mogelijk maken dat lokale besturen die nog niet zover zijn de nodige tijd krijgen om goede plannen te maken.

Ook de startdatum voor het sociaal huis blijft behouden. Uw vraag geeft mij de gelegenheid duidelijk te maken dat de notie Sociaal Huis nog te veel de noodzaak aan een gebouw oproept. Dat is uiteraard niet de bedoeling. Het Sociaal Huis is voor mij een systeem waarin het OCMW, het ge-

meentebestuur en andere lokale partners die een aanbod verzorgen, afspraken maken opdat de burger zich maar tot één loket moet wenden met eender welke sociale vraag. De doelstelling is dat de burger met zijn vraag op de juiste plaats terecht kan en zo snel mogelijk het juiste antwoord krijgt. Niet de burger moet zich positioneren ten aanzien van de diverse diensten, maar de diensten in functie van de burger. De nodige uitvoeringsbesluiten zullen zo snel mogelijk worden opgesteld. Ik zal in een schrijven de lokale besturen duidelijk informeren over de nieuwe verwachtingen.

Wat ten slotte uw vraag betreft naar financiële compensatie voor opdrachten die lokale besturen in dit kader reeds hebben uitbesteed, is mijn antwoord negatief. Het is een autonome beslissing van het lokale bestuur geweest om met een extern studiebureau te werken. Dat is nooit gevraagd of opgelegd, en kan bijgevolg niet worden gesubsidieerd.

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Ik begrijp de minister goed. Het eerste plan mag een light-plan zijn, maar het moet wel een serieuze aanzet vormen voor het tweede plan dat volgens de minister een masterplan moet worden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Mieke Vogels tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de stopzetting van het project voor opvang van delinquente jongeren met drugproblemen door De Sleutel

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Vogels tot mevrouw Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de stopzetting van het project voor opvang van delinquente jongeren met drugproblemen door De Sleutel.

Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, op 1 januari 2002 is artikel 53 van de wet op de bijzondere jeugdzorg geschrapt. Vanaf dan kan de jeugdrech-

Vogels

ter jongeren niet langer voor korte tijd in een gevangenis plaatsen. De Vlaamse Gemeenschap had in extra plaatsen in de gemeenschapsinstelling van Mol voorzien. Omdat die periode nogal turbulent was, onder meer wegens het inschakelen van jongeren door georganiseerde Oost-Europese bendes, lieten jeugdrechters opgepakte jongeren soms onmiddellijk vrij. Daarover ontstond heel wat commotie. Dat leidde tot de oprichting van een werkgroep van de federale regering en de Vlaamse Regering. Die werkgroep moest een oplossing zoeken voor de opvang van jongeren met zwaar delinquent gedrag.

In die werkgroep onderzocht men waarom de gemeenschapsinstellingen van Mol, Ruiselede en Beernem permanent overvol zitten. Een van de besluiten was dat die instellingen jongeren moeten opvangen waarvoor geen gepaste opvang bestaat. De twee belangrijkste categorieën van opgevangen jongeren zijn jongeren met delinquent gedrag van wie het basisprobleem van psychiatrische aard is, en jongeren met delinquent gedrag van wie het basisprobleem druggebruik is. De opvoeders van die instellingen zijn helemaal niet opgeleid om met die jongeren te werken. Een aparte opvang voor die twee categorieën van jongeren was dringend nodig. Dat gebeurde met het uitbouwen van driemaal tien forensische bedden, onder meer in het Openbaar Psychiatrisch Ziekenhuis van Geel.

Op dat ogenblik had de Vlaamse Gemeenschap er zich toe verbonden om middelen voor de GKRB-projecten, die betrekking hebben op de gestructureerde kortdurende residentiële begeleiding, te gebruiken voor het erkennen en subsidiëren van tien plaatsen in De Sleutel in Mechelen. In de geest van de GKRB-projecten wilde De Sleutel een gestructureerde opvang bieden aan jongeren die uit gemeenschapsinstellingen kwamen. Mechelen bekommerde zich om jongeren die zich overgeven aan drugmisbruik, met de bedoeling hen weer op het rechte pad te krijgen. De Vlaamse Gemeenschap zou zorgen voor subsidies, in afwachting van de overname van het project door de federale overheid. Drugproblemen zijn in dit land immers gezondheidsproblemen, en de aanpak ervan moet door het Riziv worden gefinancierd.

Er wordt al jaren gediscussieerd over het project van De Sleutel in Eeklo, want ook daar zorgt de

Vlaamse Gemeenschap voor financiering, in afwachting van een overname door het Riziv. Het dossier van Eeklo is goedgekeurd door het Riziv, maar er zijn geen middelen voorhanden. Jaar na jaar wordt de overdracht uitgesteld. Onlangs vernam ik dat De Sleutel in Mechelen, die van plan was om nieuw, beter geschoold personeel aan te werven, dat uiteindelijk niet kan doen zolang er geen uitzicht is op enige zekerheid over de toekomst. De Sleutel heeft het al niet gemakkelijk, want het gaat om een tijdelijk project. Bovendien is er weinig ervaring met de opvang van delinquente jonge druggebruikers. Enige zekerheid kwam er niet, en daarom heeft De Sleutel een drietal weken geleden besloten om het project stop te zetten. Met alle gevolgen: de jongeren zullen opnieuw terechtkomen in de gemeenschapsinstellingen die daartoe nog altijd niet zijn uitgerust. Laten we niet vergeten dat iedereen zeer blij was met het project dat in Mechelen liep.

Wist de minister dat De Sleutel het project stopzet, of dat op korte termijn zal doen? Welke alternatieven zijn er voor de opvang van delinquente jonge druggebruikers zonder dat ze opnieuw in gemeenschapsinstellingen terechtkomen?

De voorzitter: Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, mijn interesse voor dit thema dateert niet van vandaag. Toen mevrouw Vogels nog minister was, hebben we haar daarover geregeld ondervraagd. Vorige week heeft minister Vervotte hier in haar antwoord op mijn vraag uitgebreid gesproken over de context van het Vlaams drugbeleid en de uitdagingen ervan. Wat dat betreft, staan we er eigenlijk niet zo goed voor. Het jeugdsanctierecht en de opvangprocedure doen verder vragen rijzen over de reactie van de samenleving op jongeren die een als een misdrijf omschreven feit hebben gepleegd. Tijdens de vorige zittingsperiode zijn op dat vlak kansen gemist.

De vraag van mevrouw Vogels gaat over een project De Sleutel in Mechelen. Het project kwam er nadat haar eerste zoektocht naar meer plaatsen voor opvang van jongeren en het project met de Groep Ivo Cornelis enigszins was misgelopen. De Sleutel kwam er als vervanger. De Sleutel legt nu de bal weer in het kamp van de minister en de regering. Na een reeks calamiteiten hebben ze beslist

Merckx-Van Goey

ermee op te houden. Hun omkadering is zwak. Wellicht hadden ze te snel positief gereageerd op de vraag om bij te springen en de uitstroom uit gemeenschapsinstellingen op te vangen. De omkadering van 1-bis en GKRB is blijkbaar onvoldoende.

Dit soort van opvang is nodig. En ik herhaal wat ik ook tijdens de afgelopen zittingsperiode heb gezegd: deze jongeren horen niet thuis in onze gemeenschapsinstellingen, en evenmin in Everberg en zeker niet in een gevangenis. Het blijft een uitdaging om ervoor te zorgen dat dit probleem binnen het kader van de bijzondere jeugdzorg kan worden opgelost. Er zijn alternatieven. Is de minister bereid om daarover na te denken? Zijn er mogelijkheden in psychiatrische instellingen, zoals deze van Tienen? In dat geval moet het project via het Riziv en het federale ministerie van Volksgezondheid worden gefinancierd.

Welke alternatieven heeft de minister voor ogen? Wat gebeurt er met de middelen die voor het project waren uitgetrokken? Worden ze aangewend voor de oplossing van gelijkaardige problemen? Is het niet aangewezen om de federale minister van Volksgezondheid te vragen in meer plaatsen en middelen voor de kinderpsychiatrie te voorzien, zodat deze jongeren efficiënt kunnen worden opgevangen en begeleid?

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik ben het helemaal eens met de standpunten van beide vraagstellers. De tenor van ons gesprek van afgelopen week lag overigens in dezelfde lijn. Ik antwoord hier op de gestelde vragen.

Is de minister op de hoogte van de stopzetting van het project van De Sleutel in Mechelen?

Ik ben zowel door de initiatiefnemers als door mijn administratie op de hoogte gebracht van het feit dat men de afdeling Jongerenoriëntatiecentrum of JOC van De Sleutel te Mechelen wil sluiten. De afdeling Residentieel kortverblijf jongeren of RKJ te Eeklo blijft wel behouden. De redenen voor de sluiting van het JOC zijn de aanhoudende personeelwissels en het ontslag van de verantwoordelijke van de afdeling, waardoor geen permanentie meer kon worden verzekerd. Indirect

had dit dan ook gevolgen voor het garanderen van de veiligheid van zowel de jongeren als de personeelsleden. De vzw heeft alle personeelsleden opgezegd. In overleg met de verwijzende instanties wordt een oplossing gezocht voor de minderjarigen die nu nog in het JOC verblijven. Er worden geen nieuwe minderjarigen meer opgenomen.

Ik betreur de eenzijdige beslissing van de initiatiefnemers om de werking van het JOC stop te zetten. Ik heb aan mijn administratie, in casu de afdeling Bijzondere jeugdbijstand en de afdeling Gemeenschapsinstellingen voor Bijzondere jeugdbijstand, de opdracht gegeven gesprekken met de initiatiefnemers te beginnen om een oplossing voor dit dossier te vinden.

Het antwoord op de tweede vraag, over alternatieven van aangepaste hulp, zal ten dele uit dit overleg volgen. De opzijgezette middelen blijven voor deze problematiek ter beschikking. We zoeken in de eerste plaats met De Sleutel naar een oplossing. De uit te werken mogelijke oplossingen moeten rekening houden met de verwachtingen van de verwijzende instanties en van de gemeenschapsinstelling, maar ook met de mogelijkheden van de initiatiefnemers om het voorstel organisatorisch te dragen. Gezien het positieve engagement van alle betrokkenen om tot een zinvolle en kwaliteitsvolle oplossing te komen, verwacht ik nog dit jaar een definitieve beslissing in dit dossier te kunnen nemen.

Ik kan kort zijn over uw derde vraag, over mijn visie op de rol van de gemeenschapsinstellingen in de opvang van deze jongeren. Zoals in het verleden moet de gemeenschapsinstelling de jongeren opnemen die door de jeugdrechter worden geplaatst. Dat kan niet anders. De gemeenschapsinstelling zal wel tijdens de opvangperiode al het mogelijke doen om deze jongere binnen het bestaande aanbod te laten doorstromen. De gemeenschapsinstelling zal dus op zoek gaan naar een gepaste, doch minder ingrijpende, begeleiding.

Ik vat samen. We zijn op de hoogte gebracht. We betreuren de beslissing. De middelen blijven ter beschikking staan om het probleem op te lossen. In de eerste plaats proberen we met De Sleutel een oplossing uit te werken. Ondertussen blijven we proberen om in contacten met het federale niveau de zaak aan te kaarten en een oplossing uit te werken.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Als ik even stout mag zijn: misschien kan minister Vandenbroucke dat op federaal niveau aankaarten?

In elk geval dank ik de minister voor haar antwoord. Ik ben blij dat we het erover eens zijn dat de ongelooflijk moeilijke opdracht die De Sleutel heeft proberen uit te voeren, van groot belang is. Vlaanderen heeft een achterstand in het uitwerken van een methodiek voor de opvang van delinquente druggebruikende jongeren. Ik hoop dat de minister eruit raakt, en dat er witte rook komt – niet uit de hasjpijp, maar uit de schouw van De Sleutel. Ik blijf de zaak met veel interesse volgen. Zoals mevrouw Merckx stelde, kan er misschien een oplossing worden gevonden door dat project niet langer in Mechelen onder te brengen, maar in een aanbouw van een bestaande voorziening van De Sleutel. Op die manier staan de medewerkers niet alleen tegenover die jongeren en voelen ze zich een beetje veiliger.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, en tot mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over mogelijke toepassingen van beeldtelefoon in de thuiszorg

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Caron tot mevrouw Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, en tot mevrouw Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over mogelijke toepassingen van beeldtelefonie in de thuiszorg.

De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, we leven in een periode van toenemende vergrijzing. De mensen leven langer en genieten van betere zorgvoor-

zoningen. We prijzen ons daar gelukkig om. Toch leidt dat tot grote druk op de residentiële en thuiszorgvoorzieningen van dit land. Die ontwikkelingen zijn een bron van geluk, maar ook van zware kosten. In mijn vraag staat het geluk van die mensen voorop.

We leven ook in een periode van snelle hoogtechnologische ontwikkelingen. Breedbandtechnologie staat toe om snel te surfen, maar ook om interactief communicatie mogelijk te maken tussen een hulpbehoevende, een dienstverlener en anderen. Dat heeft praktische gevolgen, maar ook gevolgen voor de strijd tegen verzuring en eenzaamheid. Het kan ertoe bijdragen dat mensen langer thuis, in het voor hen vertrouwde milieu kunnen blijven, en adequaat kunnen worden verzorgd. Dat laatste kan via thuisverzorging, maar ook via beeldcommunicatie, interactief en van op afstand. Experimenten in Vlaamse gemeenten tonen aan dat de betrokkenen zeer tevreden zijn. Uit wetenschappelijk onderzoek van professor Arnaert, die vandaag in Canada resideert, blijkt overigens dat zo de opname in residentiële voorzieningen vaak met een of meerdere jaren wordt uitgesteld.

Een van de knelpunten van dat soort van ontwikkelingen is, naast een probleem van coördinatie, het probleem van technologische standaarden. Communicatie via breedbandtechnologie vereist goede afspraken, zoals we ook goed moeten afspreken of we op de weg links of rechts rijden. Het ontbreken van standaarden vertraagt de implementatie van een aantal projecten. Veel gemeentebesturen, waarvan er veel aanwezig waren op de studiedag, zeggen dat ze wachten met nieuwe stappen tot er op dat vlak duidelijkheid is. Het gaat immers om relatief dure investeringen waarvan men terecht verwacht dat ze duurzaam zijn.

De aanbieders van breedbandtechnologie zijn overigens niet echt happig om op de kar te springen. In zuiver economische termen bekeken, is de markt niet zó groot. De klanten zijn zorgbehoevenden, en de investeringen zijn te duur als het de bedoeling is om louter het probleem van de vereenzaming te bestrijden. Verder staat de rol van de regie ter discussie. Verschillende actoren zoals OCMW's, gemeentebesturen en sociale diensten hebben initiatieven genomen. De mutualiteiten stellen zich terughoudend op, want ze weten niet of ze daarin een rol moeten vervullen. Dat heeft raakvlakken met het communautaire aspect, want

Caron

al snel bevinden we ons op het terrein van de gezondheidszorg, de kosten voor gezondheidszorg en de terugbetaling ervan. Het gaat met andere woorden om een heel complexe zaak.

Mevrouw de minister, wat is uw standpunt terzake? Zult u initiatieven nemen om die ontwikkelingen te stimuleren zodat binnen afzienbare tijd een groot deel van deze doelgroep in een dergelijk netwerk kan worden opgenomen? Hoe kan dat gebeuren? Zal dit dan gebeuren in overleg met de organisaties die op dat vlak al enige knowhow hebben opgebouwd?

Wie moet de regierol op zich nemen in de telegang? Zult u telegang als een beleidsoptie opnemen in de beleidsnota 2004-2008?

Kan de Vlaamse overheid een initiatief nemen inzake de standaardisering van de toepassingen? Zal het pas opgestarte IBBT dat zich voornamelijk bezighoudt met multidisciplinair onderzoek in verband met breedbandtoepassing, actief worden ingezet op dat terrein? Zo ja, hoe zal dat dan gebeuren?

De voorzitter: Mevrouw Ceysens heeft het woord.

Mevrouw Patricia Ceysens: Ik ben heel blij met de vraag van de heer Caron. Ik had niet durven hopen dat iemand anders dat ikzelf hiervoor zou pleiten.

Vanmorgen heb ik aan de Universitaire Stichting een studiedag over e-health geopend. Er zijn heel wat raakvlakken met de digitalisering van de gezondheidszorg. Aangezien het echter om een federale bevoegdheid gaat, is de vraag hoe wij daaraan een plan zullen koppelen. Als de federale overheid zich met e-cure bezighoudt, zullen wij de e-care daaraan moeten koppelen. Beide zullen voor een deel in elkaar overvloeien.

Ik ben heel blij dat dit onderwerp hier op een positieve, genuanceerde manier wordt gebracht, anders lopen we het risico in een karikatuur te belanden. Conservatieve krachten proberen dit dossier dan ook tegen te houden. Zowel ouderen als mensen met een handicap hebben heel wat te winnen bij het inzetten van digitale mogelijkheden. Daarbij wordt gestreefd naar meer veiligheid. Zo kun-

nen bijvoorbeeld oudere mensen die enige bewaking nodig hebben, toch thuis blijven zonder zich zorgen te moeten maken over hun veiligheid. Ook voor mensen met hartstoeornissen is het belangrijk om snel en vanop afstand prikkels te kunnen geven. Vorig jaar was er een project waarbij doven konden communiceren via dit soort kanalen.

Tot op vandaag blijft er in Vlaanderen enige aarzeling bestaan over telegang. Er zijn dan ook nog geen experimenten geweest in de thuiszorg, waar dit nochtans echt mogelijk moet zijn. Die ontwikkeling moet dan ook worden gesteund en opgenomen in de beleidsnota.

Het klopt dat het IBBT is opgericht als een kennispool inzake breedbandtechnologie. Het berust op drie pijlers. De eerste pijler betreft de mobiliteit en de digitalisering. De tweede is de interactieve digitale televisie waarmee de digitale kloof kan worden gedicht. De derde pijler is de e-gezondheidszorg, gestuurd vanuit de technologie. Die ontwikkeling moet gebeuren in samenspraak met de welzijnssector omdat die nu eenmaal expertise heeft op het vlak van de mensen.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Ik sluit me aan bij de twee voorgaande sprekers.

Videotelefonie is heel belangrijk voor dove mensen, en dan vooral voor dove senioren. Ook voor andere mensen met een handicap is het van groot belang. Het verschil tussen mensen met een handicap en dove mensen is dat mensen met een handicap geen communicatieprobleem hebben omdat zij gebruik kunnen maken van een telefoon terwijl dat voor dove mensen niet het geval is. Zij moeten kunnen communiceren op een visuele manier, via videotelefonie in dit geval.

Heel wat dove mensen raken geïsoleerd omdat er een communicatieprobleem is, vooral ook in rusthuizen. Wanneer een dove persoon in een rusthuis verblijft waar geen andere doven zijn, dan kan die persoon heel eenzaam zijn. In Temse is een project opgestart waar de dove mensen worden samengebracht op een afdeling. Heel wat oudere dove mensen komen echter alleen in een rusthuis terecht.

Ook heel wat dove senioren die, bijvoorbeeld, in een appartement wonen, worden geconfronteerd

Stevens

met problemen. Wanneer er beneden iemand aanbelt, dan kunnen zij niet via de parlofoon vragen wie er aan de deur staat en kunnen ze die persoon bijgevolg niet binnenlaten. Ze zullen dan ook vaak geneigd zijn de deur gewoon te openen. Dat leidt dan weer tot onrust bij de burens omdat iedereen zomaar en zonder controle in het gebouw kan worden binnen gelaten. Videotechnologie is dan ook heel belangrijk voor de veiligheid, zowel in appartamenten als in rusthuizen.

Iedereen weet dat het heel moeilijk is om voor een korte termijn doventolken te vinden, bijvoorbeeld voor een afspraak bij de dokter. Op zo'n moment zou men via videotelefonie een beroep moeten kunnen doen op een tolk. In Engeland en Finland zijn reeds projecten met afstandstolken opgestart.

Teletolken is dan weer iets anders. Daarbij wordt er getolkt via tekst. Er zijn echter heel wat dove mensen die het erg moeilijk hebben om gesproken Nederlands neer te schrijven. Veel dove mensen begrijpen geen geschreven Nederlands. Zij hebben communicatie via gebarentaal en via een tolk nodig. Videotelefonie is dan ook heel belangrijk om mee te kunnen communiceren. Ik steun dan ook de vraag van de heer Caron voor het gebruik van beeldtelefonie in de thuiszorg en in de gehandicaptenzorg omdat het de zelfstandigheid van doven en van mensen met een handicap bevordert.

Tot slot wil ik nog het belang van de standaardisering benadrukken. Ik ga zo dadelijk naar een workshop over ICT in de Europese Commissie. Ook regionaal overleg kan echter een rol spelen bij de standaardisering als op Europees niveau overleg plaatsvindt.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Ik wil de ontwikkelingen in het kader van de videotelefonie nauwgezet opvolgen in het kader van de concrete toepassingsmodaliteiten in de thuiszorg. Deze modaliteiten zijn zeer veelzijdig: alarmering, toezicht, advisering, lotgenotencontact, ondersteuning mantelzorg, zorgcoördinatie, enzovoort. Ik wil hierbij vertrekken vanuit de concrete vragen en noden van de patiënt. Ik pleit niet voor een veralgemeende toepassing van de nieuwe technologieën vanuit de vele mogelijkheden die zij bieden. De technologie moet een aanvullende plaats krijgen binnen de zorg. Re-

kening houdend met deze randvoorwaarden wil ik de nieuwe technologische ontwikkelingen in mijn beleid stimuleren. Hiertoe zal ik contact opnemen met de technologieaanbieders, de zorgaanbieders, het IBBT en de Vlaamse wetenschappelijke instellingen die onlangs nog onderzoek hebben gedaan over dit thema.

Op termijn wil ik de mogelijkheid onderzoeken om het gebruik van technologische hulpmiddelen structureel te ondersteunen. Daarbij krijgen zowel de klassieke telecaretoepassingen, als de personen-alarmeringssystemen en de vernieuwde systemen die gebruikmaken van videotelefonie een plaats.

De toepassing van videotelefonie in de thuiszorg valt onder de regie van de Vlaamse overheid. Deze overheid moet de gebruikers voldoende kwaliteitsgaranties kunnen bieden. Deze garanties betreffen niet enkel het technologische aspect en de nood aan technologische standaarden, maar evenzeer de kwaliteit van de verstrekte zorg- en dienstverlening. Ik pleit er dan ook voor dat het technologische hulpmiddel wordt geïntegreerd in de bestaande dienstverlening van de door de Vlaamse overheid erkende diensten en organisaties in de thuiszorg. In mijn beleidsnota is in het hoofdstuk Ouderen, rubriek Thuiszorgondersteuning, een apart onderdeel opgenomen over het stimuleren van het gebruik van technologische hulpmiddelen.

Wat uw laatste vraag betreft, antwoord ik mede namens minister Moerman. De Vlaamse Regering staat volledig achter de ontwikkeling en het gebruik van open standaarden en/of open specificaties. Dit stemt overeen met het advies dat de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid op 22 januari 2004 heeft geformuleerd over Open Source Software. Daarin pleit de VRWB unaniem voor open standaarden en voor een stimulerend beleid van de Vlaamse overheid.

Open standaarden zijn specificaties of beschrijvingen die publiekelijk beschikbaar zijn en die voldoende gedetailleerd en duidelijk zijn zodat op basis van de beschrijving een volledig functionerende implementatie kan worden geschreven. Ze worden goedgekeurd door een onafhankelijke standaardorganisatie. Bij gebrek aan een open standaard kan worden teruggevallen op een open specificatie. Een open specificatie is hetzelfde als een open standaard, maar is niet goedgekeurd door een onafhankelijke standaardorganisatie.

Vervotte

Het gebruik van open standaarden en/of open specificaties is een essentiële vereiste voor een goed functionerende en gezonde mededinging in de sector van de informatie- en communicatietechnologieën waartoe ook de technologieën in de telezorgsector behoren.

De Vlaamse Regering zal van de ontwikkeling en het gebruik van open standaarden en/of open specificaties dan ook een principiële voorwaarde maken voor alle projecten waarin zij als ondersteunende partner, al dan niet financieel, optreedt.

In 2004 werd het IBBT opgericht. Het convenant tussen de Vlaamse Regering, het IWT en het IBBT voorziet onder andere in een programma 'e-gezondheidszorg en ouderenzorg'.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik ben het ermee eens dat de noden van de patiënt het vertrekpunt moeten zijn van de zorgverlening. De technologie is daarbij een belangrijk hulpmiddel maar kan natuurlijk nooit centraal staan.

In bepaalde instellingen heerst er echter een zeker conservatisme. Zij vrezen dat technologische ontwikkelingen de persoonlijke zorg of de thuiszorg zouden kunnen indijken.

Dat is de reden van mijn vraag niet.

Gelet op het feit dat er heel wat belangengroepen bij betrokken zijn, vraag ik de minister niet te snel beslissingen over het beheer van de projecten te nemen. Men kijkt immers altijd toe wie er de kastanjes uit het vuur zal halen. Vaak staan er mensen aan de kant te kijken wie het eerst in de beek zal vallen. Het is daarom goed om open standaarden te gebruiken en de juiste gesprekken te voeren. Mijn bezorgdheid gaat uit naar de bestaande expertise en ik vraag de minister deze ook in rekening te brengen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Mevrouw Vera Van der Borgh* treedt als voorzitter op.

Vraag om uitleg van Luc Martens tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de erkenning van organisaties die aangepaste vrijetijdsbesteding aanbieden aan personen met een handicap

De voorzitter: Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Martens tot mevrouw Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de erkenning van organisaties die aangepaste vrijetijdsbesteding aanbieden aan personen met een handicap.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens: Mijn vraag betreft de organisaties die zich inzetten om personen met een handicap een gepaste vrijetijdsbesteding aan te bieden. Ik ken de materie goed omdat ik er zelf halverwege de legislatuur 1995-1999 mee ben gestart. Er tekende zich toen een reële behoefte af, al zeggen sommige mensen dat dit de inclusiegedachte tegenwerkt. De inclusiegedachte is trouwens een interessant uitgangspunt. Ik noem ze wel eens een concrete utopie. Een samenleving die integraal inclusief functioneert, zal altijd buiten handbereik blijven. Dat belet niet dat we stappen in die richting moeten zetten.

We moeten tegelijkertijd beseffen dat mensen ook behoefte hebben aan een milieu dat hen in voldoende mate veiligheid, herkenning of mogelijkheden tot identificatie biedt. Wij stellen vast dat mensen met een handicap beter functioneren als zij in de eigen sfeer op hun mogelijkheden worden aangesproken. Er zijn toen een aantal projecten opgestart die ook tijdens de voorbije legislatuur zijn voortgezet. Intussen komt men aan het einde van de periode van erkenning. In december 2004 vervallen de erkenningen. Dat betekent dat er voor de personen die in die projecten zijn tewerkgesteld, onzekerheid bestaat.

De vraag is of dit soort werk nog een toekomst heeft? Is er een haalbaarheidsstudie uitgevoerd? Er werd wel een studiedag gehouden, maar de resultaten werden niet grondig doorgepraat met de betrokken partijen. Op de studiedag is ook gezegd dat de projecten mogelijk naar Cultuur zouden worden overgeheveld. Er heerst dus onzekerheid op het terrein.

Welke conclusies worden er getrokken uit de haalbaarheidsstudie? Is er een terugkoppelingsmo-

Martens

ment geweest met de projecthouders? Wordt in zo'n terugkoppeling voorzien? Wordt de timing waarin vandaag is voorzien, verlengd? Komt er een nieuwe procedure voor eventueel nieuwe erkenningen? Zal er een nieuwe oproep plaatsvinden? Is het gezien de beperkte tijd die er nog rest, niet wenselijk om de erkenning nog een tijdje door te trekken? Zijn daarvoor de nodige kredieten in de begroting opgenomen? Hoe beoordeelt de minister de uitspraak dat zulke projecten beter naar Cultuur worden overgeheveld?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Ik sluit mij aan bij de vraag. Sinds een aantal jaren worden al een aantal vrijetijdsactiviteiten door Cultuur gefinancierd. Zij worden uitbesteed door een semi-overheidsinstantie met de naam Cubido, of cultuur voor bijzondere doelgroepen. Er worden subsidies verstrekt aan initiatieven, zoals artiesten die komen optreden, in de geestelijke gezondheidszorg, de rust- en verzorgingstehuizen en de gehandicaptenzorg. Het gaat om duizenden activiteiten per jaar en er is voor 250.000 tot 400.000 euro aan subsidie toegekend.

Ik heb wat problemen met de uitspraak van de heer Martens over de term inclusie. Er bestaat geen beter beleid dan het beleid dat vanuit het functioneel bevoegde terrein voor de doelgroep wordt georganiseerd. Ik ben van oordeel dat vanuit beide dimensies en in gezamenlijk overleg steun kan worden geboden.

Zou het daarom niet wenselijk zijn te overleggen met de minister van Cultuur om beide vormen van culturele vrijetijdsbesteding op elkaar af te stemmen in het belang van deze bijzondere doelgroep?

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: De geschiedenis zal ik hier niet herhalen, want zij is gekend. Door een beslissing van de vorige minister van Welzijn, in overleg met haar toenmalige collega van Cultuur, eindigt de erkenning van de organisaties die aangepaste vrijetijdsbesteding aanbieden de facto op 31 december 2004.

Als ik de resultaten, conclusies en beleidsaanbevelingen van de studie samenvat, kan ik bevestigen

dat de gecontracteerde onderzoeksinstelling het aangewezen acht om te voorzien in een overheveling van deze werking binnen de gehandicaptensector naar de sector Cultuur, op voorwaarde dat er een groeipad wordt gerespecteerd. Het nieuwe regeerakkoord geeft zelf ook expliciet een oriëntatie terzake aan.

Het tijdpad houdt in dat het Vlaams Fonds voor 2005 zeker nog bevoegd zou blijven voor deze materie. Ik vind dat belangrijk omdat ik de rechtszekerheid voor de initiatiefnemers niet in het gedrang wil brengen. Tijdens dit jaar zullen we onderzoeken welke stappen we kunnen en moeten zetten om een feitelijke "includering" van deze specifieke materie binnen het reguliere domein Cultuur te kunnen verzekeren.

Wat de vraag over het terugkoppelmoment betreft, is het zo dat de administratie van het Vlaams Fonds op vrijdag 1 oktober 2004 een terugkoppelmoment met de huidige erkende projecthouders organiseerde. Intussen bracht het Vlaams Fonds ook advies uit over de verlenging van het vigerende besluit van de Vlaamse Regering.

Ik besef dat de huidige situatie voor de werknemers onhoudbaar is en dat er snel duidelijkheid moet worden gecreëerd, ook in het belang van de huidige gebruikers van deze aangepaste vorm van vrijetijdsbesteding.

Er zal dus verlenging komen van deze initiatieven onder mijn bevoegdheid tot 2005 zodat rechtszekerheid wordt geboden. Ik zal intussen overleg plegen met mijn collega bevoegd voor Cultuur en nagaan hoe de overheveling in de toekomst zal gebeuren.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens: Ik dank de minister voor haar goede antwoord. Is het mogelijk de commissieleden de resultaten van de haalbaarheidsstudie te bezorgen? Het gaat toch om een publiek stuk. Ik begrijp de opmerking van de heer Caron, toch is er een onderscheid te maken. De projecten waarnaar hij verwijst, werken onder een andere vorm en bieden niet hetzelfde structurele kader. Beide soorten projecten werken wel complementair maar zijn niet aan elkaar gelijk. Als de projecten worden overgeheveld moet er goed over worden nage-

Martens

dacht. Ik spreek uit ervaring en denk bijvoorbeeld aan de beschutte werkplaatsen, die werden overgeheveld.

Minister Inge Vervotte: Dit domein is nog niet overgeheveld.

De heer Luc Martens: De politieke optie was in elk geval dat de bevoegdheid voor de beschutte werkplaatsen zou worden overgeheveld naar Tewerkstelling. Het blijkt dat dit op het terrein tot grote onzekerheid leidt. De hele opvangstructuur, ook de eigen filosofie en cultuur, zijn trouwens niet zomaar voorhanden in de nieuwe opvangorganisatie. Het gaat om meer dan louter een maatregel die binnen de regering met een pennentrek wordt genomen. Men mag niet voorbijgaan aan de eigenheid van het domein en moet deze ten volle respecteren. Deze eigenheid mag niet verloren gaan. Ik neem er nota van dat een overheveling voorligt, maar pleit ervoor dat het met de nodige bedachtzaamheid gebeurt om geen onnodige onzekerheid te creëren.

Minister Inge Vervotte: Dat is de reden waarom een verlenging is toegekend. Op die manier kan de overstap in overleg gebeuren. Tot 2005 garanderen wij de continuïteit van de projecten en betalen we de voortzetting ervan zodat de nodige rechtszekerheid wordt geboden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.31 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg.

Ze worden in twee edities uitgegeven:

- de eerste, met witte kaft, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen;
- de tweede, met witte kaft en met bovenaan links de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties en vragen om uitleg. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

FIN : Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
SFIN : Subcommissie voor Financiën en Begroting
BRU : Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
BIN : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie
WON : Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen
BUI : Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
OND : Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
CUL : Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
WEL : Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
ECO : Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
SWAP : Subcommissie voor Wapenhandel
LEE : Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
SLAN : Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
OPE : Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie

